

GOD JUL

GOTT NYTT ÅR

Gillaren

Stockholms Spelmansgille

vintern 2009/2010

Stockholms Spelmansgille

Stockholms Spelmansgille (SSG)

grundat 1944

*
SSG

SSG c/o Lennart Olofsson
Rämensvägen 39
12055 Årsta
tel: 070-5827101, 08-6492734
e-post: 08.6492734[snabela]telia.com
postgiro: 56312-2
webbplats: <http://hem.passagen.se/ssg>

Gillaren

medlemsblad för Stockholms Spelmansgille

ansvarig utgivare: Lennart Olofsson
redaktion: Ulf Elf
Gillaren c/o Elf
Eliegatan 4
17273 Sundbyberg
tel: 08-299967
e-post: ulfelf[snabela]live.se
webbplats: <http://hem.passagen.se/gillaren>

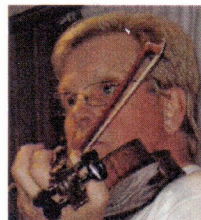

bild: Uffe

GOTT NYTT år

önskar nämnden alla genom styresman Lennart Olofsson

Årsmöte

Stockholms Spelmansgille håller årsmöte söndagen den 28 mars kl 13.00-16.00, lokalen, Riddarsporren, Frejgatan 61 A (ny adress).

Medlemsavgift

Medlemsavgiften för året 2010 skall betalas senast sista mars 2010. Enskild medlem betalar 200 kronor. Familj betalar 250 kronor. Betalningsmottagare: Stockholms Spelmansgille (SSG). SSGs postgiro-/plusgiro-nummer: **56312-2**. Ange vid inbetalning att beloppet avser medlemsavgift för året 2010, samt namn på den/de som betalningen avser.

Instrumentförsäkring

Information om försäkringen finns som bilaga till paperstidningen, som e-post, och på Gillets hemsida (se redaktionsrutan). För närvarande finns inom Gillet ingen ansvarig för instrumentförsäkringen. Frågor om försäkringen besvaras tills vidare av Lennart Olofsson via telefon/e-post (se redaktionsrutan).

Försäkringsansvarig sökes.

Du som känner för att åta dej uppdraget som ansvarig för instrumentförsäkringen inom Gillet, och vill ha info om detta, kontakta Lennart Olofsson tel 08-6492734, 070-5827101, e-post 08.6492734@telia.com

Lennart Olofsson, styresman, Stockholms Spelmansgille.

Detta är Gillaren utgåva nr 1/2010 årg. 31.
Gillaren utkommer vanligtvis: januari, maj, augusti.
Kommande utgåva: maj 2010.
Text och bilder till maj-Gillaren bör vara redaktionen tillhanda innan maj 2010.
Omslagsbild: Lennart Olofsson, styresman
Foto: Kerstin Öström

Tryck: EO digital AB (pappersupplagan).

Stockholms Spelmansgille våren 2010

ÅRSMÖTE söndag 28 mars kl 13.00-16.00 Riddarsporren Frejgatan 61 A (OBS ny adress)

ONSDAGSGRUPPEN onsdagar kl 18.00-21.00 Riddarsporren Frejgatan 61 A (OBS ny adress)

januari 13, 20
februari 3, 17
mars 3, 17 inga gruppspelslåtar; se allspelslåtar för mars
april 7, 14

GILLESTUGA söndagar kl 13.00-16.00 Jakobsbergs Gård, södra flygeln, Bredäng
samling Onsdagsgruppen kl 11.30, övriga spelmän kl 12.20

januari 31
februari 28
mars 28 ingen Gillestuga pga årsmöte
april 25

låtar Onsdagsgruppen

januari

Vals från Norra Råda (Dm) J 36 GH 41
Nylandspolska "nerifrån", Bingsjö (A) J 8
Engelska eft Tuven (G) J 6
Lapp-Nils polska från Kall (GmG) SL Jämtland 170
Vals från Enviken (Dm) PB 864
Va' de' du? vals (Dm) SL Öland 245

februari

Gånglåt från Storberget, Dorotea (D) J 37
Vals eft Blomkvist, Stockholm (C) J 31 G 245
Polska eft Landholm (G) J 28
Innersta friden, polska, Ragunda (Gm) SL Jämtland 643
Fäbodlåt från Lillhärdal (Am) G 232
Polska eft Pekkös Olle, Bingsjö (Dm) G 25

mars se allspelslåtar för mars

april

Årdalapolskan (Dm) J 31
Spel-Görans vals (Gm) J 4
Wikmans schottis, Föllinge (DA) AK
Polska eft Wiklund (D) SSR 32
Vårvindar friska eft Åker Erland (Gm) PB 1207, 1215
Grannens bastu, Finland (Dm) AK

G SSGs låtsamling
GH SSGs häfte: Svenska Folklåtar...
J Jubileumlåtar 2007
SL Svenska Låtar
PB Paul Bäckström: Låtar från Dalarna
SSR SSRs Allspelshäfte
AK annan källa

allspelslåtar

januari

Schottis från Porjus (D) J 22
Tierpolskan (G) AK
Vals från Sorunda (A) AK
Polska eft Hammarbergs Hans (G) G 185

februari

Skepparschottis (D) AK
Furuboms polska, Boda (AmC) G 148
Ärtmarschen (D) G 60
Rättvikarnas gånglåt (D) G 59

mars årsmöte

Gillesmarschen av A. Jorlin (DHmD) G 24
Vals från Lackalänga (G) G 175
Långbacka-Jans gånglåt (G) GH 8
Brudmarsch från Gotland (G) G 17
Polska eft Ola Lans (G) G 47
Säbb-Johns gånglåt (G) G 154

april

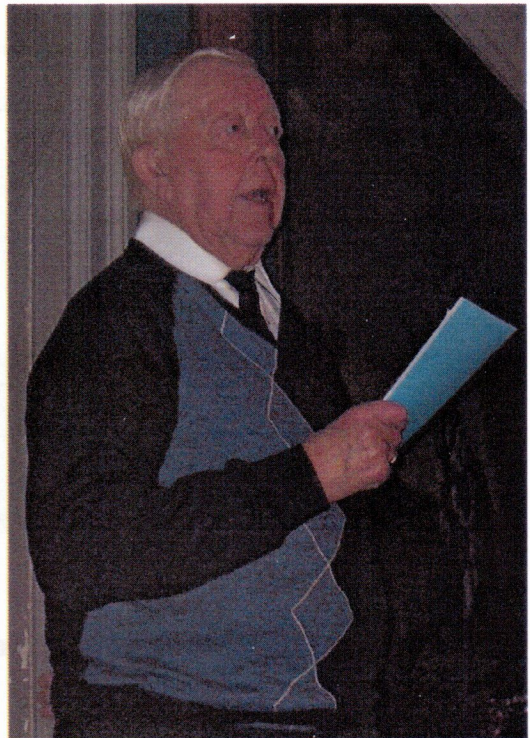
Gånglåt från Torsåker (G) J 13
Schottis från Idre (DDm) G 105
Kärleksvalsen eft Sahlström (G) AK
Lejsme Pers brudmarsch, Malung (D) G 99

Stockholms Spelmansgille 65 år

Spelmän, fioler, nyckelharpa, dragspel, allsång, mat och dryck, kaffe med dopp. Gillets jubileumsfest och julfest blev till en livfull och stämningsfull fullsatt gillestuga på Jakobsbergs gård söndagseftermiddagen den 13 december.
Högtidstalet till Gillet hölls på ett förtjänstfullt sätt av en av Gillets veteraner, Gunnar Sundkvist.

Ett stort tack till er alla som gjorde festen så lyckad med mycket spel och sång i en härlig gemenskap, och ett speciellt tack till Kerstin, Helen, och Ulf.

Lennart Olofsson, styresman.

Gunnar Sundkvist

foto: Fredrik Bruno

Martin Lindén, Börje Starborg

foto: Fredrik Bruno

Allsång.

foto: Fredrik Bruno

Spelmansstämma Dalarö Hotel Bellevue

Söndagen den 9 augusti började med blå himmel, ljumma vindar och behaglig värme, fortsatte på samma sätt, och slutade som den började.

Monica Åström på Dalarö Hotel Bellevue hade valt just den här söndagen till den traditionsenliga spelmansstämman med Stockholms Spelmansgille. Stämman inleddes som brukligt med marscherande från hotellet till Dalarö Torg, där stämman fortsatte med musik under ledning av SSGs spelfogde Allan Westin. Gillet kompletterades denna spelmansstämma (som vanligt) med flickorna Linda och

Ellinor som alternerade med fiolspel och dans. Allt till en förtjust publik.

Efter ett antal låtar marscherade spelmansgillet tillbaka till Hotel Bellevue med spelfogden Allan och Linda och Ellinor i täten till tonerna av, just det, gånglåtar. På hotellet fortsatte stämman med musik och traditionsenlig middag. Efter tacktal till hotellets ägare av SSGs Olle Moberg avslutades stämman med mera musik med spelmansgillet och solistframträdande av flickorna Linda och Ellinor. En underbar morgon, blev en härlig dag, blev en skön kväll.
Uffe

bilder: Uffe

Linda och Ellinor

Stockholms Spelmansgille inleder som vanligt den traditionsenliga spelmansstämman på Dalarö Hotel Bellevue med att spelandes gånglåtar marschera från hotellet till Dalarö torg. Främst går SSGs spelfogde Allan Westin tillsammans med Linda och Ellinor i sina folkdräkter. Linda har en folkdräkt från Kalix och Ellinor har en folkdräkt från Leksand. På Dalarö torg fortsätter Spelmansgillet med låtar och gammaldans tillsammans med Linda och Ellinor som även tar sig en svängom. Allt till publikens uppenbara förtjusning. Sedan marsch tillbaka till hotellet där stämman fortsätter. Solen värmer gott och lockar flickorna till bad, men de är snart tillbaka och spelar vidare tillsammans med Spelmansgillet.

Linda Junås är 14 år och började spela fiol då hon var tre år. Ellinor Junås är 11 år och har spelat fiol sedan hon var två och ett halvt år.

Musiken finns generationer tillbaka i släkten. Morfar spelar dragspel, pappa spelar gitarr och mamma spelar piano.

Linda och Ellinor började sin musikaliska framtid med att mamma Christina ville lära sig spela fiol. Hon tog med sig flickorna till en kurs i fiolspel, där man använde sig av suzuki-metoden, vilket innebär lyssna lära i sin egen takt. Efter suzukikursen fortsatte flickorna sitt spelande på Kulturskolan.

Tillsammans med Stockholms Spelmansgille spelar Linda och Ellinor folklåtar, men i andra sammanhang spelar dom lite av varje av allt möjligt. Folkmusik, gammaldansbitar, klassiskt. Förutom fiol spelar dom piano, cello och...

-Jag spelar durspel, säger Linda.

-Jag spelar på min gula ukulele, säger Ellinor.

-Och så sjunger vi och dansar. Folkdans och gammaldans. Vi dansar folkdans i Slagsta Gille. Det är träningar och uppvisningar.

-Och vi gör egna bitar och texter som vi spelar och sjunger.

-Vi kan sjunga på kinesiska.

PUH!!! (red.)

Och inte nog med det...

-Förra året dansade vi Hälsingehambon och vi vann juniorklassen.

-Och så går vi naturligtvis i skolan. I Adolf Fredriks musikklasser.

-Och vi har deltagit i en körfestival med Adolf Fredriks musikklasser.

PUH!!! (en gång till, red.)

-Ibland blir det jobbigt, men JÄTTEROLIGT, säger Linda och Ellinor skrattande.

Och jag tror dom.

Uffe

SSGs GILLESTUGOR hösten 2009

Höstens gillestugor har varit välbesökta av såväl spelmän som åhörare. Som vanligt flitigt deltagande i allspelet och onsdagsgruppens framträdanden. Därtill smågrupper och solister och gästande spelmän. Gillestugorna avslutades som vanligt med allmän dans till Gillets spelmän.

Lotterigeneral Lennart Olofsson hade, som titulaturen antyder, hand om lotteriet. Och i caféterian regerade med bravur Maja-Lisa Appelgren, Ella Hellström och Nina Sundkvist.

Nedan följer en kortfattad redogörelse för spelmän och de låtar som framfördes från scenen. Således är typ buskspel och musik till dans inte medtaget. Inte heller Allspelslåtar och Onsdagsgruppens låtar.

Text och bild: Ulf Elf

September: Jakobsbergs gård

Kaj Nenning (fiol).

Polska från Haverö. Brudmarsch från Voss, Norge. Ingers brudvals.

Åke Jansson

Åke Jansson (förstämd fiol).

Polskor eft Andreas Lång, Haverö. (Om och kring Andreas Lång, se kommande nummer av Gillaren.)

Helena Rudander

Helena Rudander (nyckelharpa, fiol). Brita Savér (fiol).

Den första låten jag spelade var Näverbiten från Västerbotten, Emil Carstedt. Nästa låt vet jag tyvärr inte vad den heter. Edward Anderzon som lärde ut den visste heller inte namnet på den men brukade kalla den för "1814" (tror inte det hade med årtal att göra, snarare någon numrering bland noterna). Den är från Sörmland. Därefter polska eft Båtsman Däck. Den låt som jag och Brita spelade har vi lärt oss av Lena Djärv, som brukar leda oss i Djärvarna på våra gruppövningar (därav vårt gruppnamn "Djärvarna", vilka har uppträtt några ggr på söndagsgillesträffarna). Hon är barnledig just nu men vår grupp spelar på ändå (lite dittodatt, dock inte samma disciplin på oss utan ledare). Låten Brita o jag spelade heter Tuvullen och är av Karin Hjelm.

Min nyckelharpa är byggd av en farbror i Örebro. Min pappa Bengt spelar nyckelharpa och började på äldre dagar. När jag var ca 15 år och hade fiolkompisar hemma hade Edward med sig en nyckelharpa, pappa blev nyfiken och det slutade med att han åkte till Nyköping och köpte en. Han tycker även om att gå på auktion och en dag ropade han in en nyckelharpa till. Min mamma Inger (spelar ej) tyckte det tog lite väl mycket plats så efter ett par år fick jag den nyckelharpan som kom från auktionen. Så småningom råkade pappa se en annons på en nyckelharpa som var till salu i Örebro och åkte i väg och köpte denna... (Jag bytte min dåvarande till denna, tyckte det blev bättre ljud.) Mamma fick stå ut med två nyckelharpor igen (och att pappa har ett dragspel, en saxofon, en klarinett samt att det står ett piano i vardagsrummet...just det ja, han har nyligen köpt en synth också... allt tar sin plats). Förra året fick dock en av mina två äldre systrar en av pappas nyckelharpor (den jag haft tidigare). Så nu har pappa bara en harpa hemma (...nyckelharpa alltså).

Jisses vad jag babblar på!!! Börjar likna en uppsats. (Babbla på, du. Reds anm.)

Jag var på nyckelharpskursen på Ekebyholm 2007 och spelade då nyckelharpa på de privata lektionerna. Tog fiolen på grupplektionerna för att kunna hänga med på något. Sedan hände inte så mycket mer.... I somras tog jag tag i detta igen och åkte dit, tog då alla lektioner (privata o grp) på nyckelharpan. Blev lite mör efter denna vecka, men nu har jag försökt att fortsätta att hålla i gång. Har t.ex. anmält mig till en studiecirkel på nyckelharpa nu i höst. 10 lektioner med start nu på onsdag. Det är väldigt kul att spela (bara att man tappar tålamodet i bland och rycker då åt sig fiolen i stället). Tyvärr (? Reds anm.) håller jag på med mycket annat också så det blir inte så mycket tid över att spela.

Helena Rudander

Anders Lindstrand (sopranflöjt, altflöjt, tenorflöjt).

Jag började med den lilla sopranflöjten och min avsikt var att spela en annan låt, en säckpipelåt, men den ligger för nära Spel-Gulle så jag halkade raskt in på fel låt utan att jag märkte det. Spel-Gulles polska.

Därefter spelade jag Højby kyrkogårdslåt från Skåne. Då gick jag upp en storlek till altflöjten.

Och sedan spelade jag en visa "av hjärtat jag dig älskar". Jag vet dessvärre inte ursprunget. Altflöjt.

Jag avslutade med en brudmarsch från Guldsmedshyttan nära Lindsberg. Den är efter Axel Inge, en klarinettspelman från Bergslagen. Jag spelade på den ännu lite större tenorflöjten.

Ulf Lannby (sopranblockflöjt, tenorblockflöjt). Allan Westin (fiol).

Polska eft Jonk Jonas, Härjedalen. Innersta friden, polska, Jämtland.

Ulf Lannby

Oktober: Jakobsbergs gård

Kaj Nenning (fiol), Berit Dennerstedt (pano).

Höstdrömmar. Koppången, visa. Glötemarschen. Vals till Else.

Livsglädje (med Berit Dennerstedt).

Anders Lindstrand (altflöjt).

Praetorius, volt, dansmusik 1500-talet. Fransk barock, ingångsmarsch maskerad Versailles, Ludvig XIV.

Allan Westin (fiol).

Grannens klagan, schottis av Allan Westin. Polska från Rättvik eft Pers Olle.

November: Jakobsbergs gård

Allan Westin (fiol, flageoletflöjt).

Eklundapolskan nr 3 av Viksta-Lasse. Schottis eft Knaft Jonke, Västerbotten. Tukki poika (flageoletflöjt).

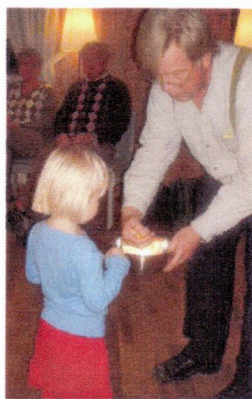
Kaj Nenning (fiol).

Jula i Glöte, polska, J P Bergström, Härjedalen. Polska eft Per Styffe. Pajalavalsen.

Anders Lindstrand (tenorblockflöjt, altblockflöjt).

Brudmarsch från Rönnöfors av Yngve Göransson, Jämtland.

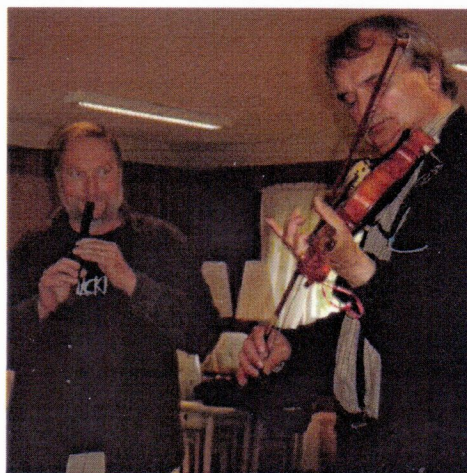
Kaffelåten, Härjedalen, trad. Mosippan av Roland Cedermark.

Lottdragning.
Signe och farfar Lennart

Foto: Kerstin Öström

Ulf Lannby
Allan Westin

MARKNAD

INSÄNDARE

SPELMANSSTÄMMA

---

köpes

Jag vill gärna köpa en folkdräkt herr och som stockholmare av inte allt för många generationer så har jag invandrade förfäder från många håll. En folkdräkt från dessa trakter är förstått av störst intresse, men allt annat går också bra.

- farfar från Lindesberg i bergslagen
- farmor från nordligaste Halland
- morfar från Gävletrakten
- mormor från landsbygden kring Bålsta
Min storlek kan beskrivas så här:

- längd 187 cm - midjemått c:a 100 cm
- ganska normal kroppsbyggnad.

Anders Lindstrand
070 3344 264
foc660h@tinet.se

---

insändare

Lokal förankring för 08-or?
Inom Gillet spelar vi låtar från hela landet och även enstaka låtar från grannländerna, helt i linje med historieskrivningen från grundandet på 40-talet. Och det är en linje som jag tycker är bra och givande. Vi spelar numera även några av de lite snirkliga polskorna som är så vanliga på Skeppis och ute i buskarna. Även detta finner jag mycket stimulerande. Men då vi är den enda av alla spelmanslag i stockholmstrakten, som är direktmedlem i SSR, så kunde jag tänka mig en kompletterande

inriktning, en fördjupning i låtar från 08-området.
Till SSRs jubileumshäfte fick vi förmånen att bidra med tre låtar. Av dessa har väl stockholmslåten egentligen bara namnet gemensamt med vår region, men de två andra uppteckningarna efter den lokala gårdsmusikanten är vad jag skulle vilja ta fasta på och bygga upp en repertoar av så lokala låtar som möjligt. Exempelvis så är allspelslåtarna från tyrestastämman till stora delar från Södertörn och det kvalificerar dem att ingå. Jag minns några låtar som Allan

spelat på någon söndagsträff för en tid sedan, en brudmarsch från Möja och en polkett från Brunn, Ingarö. Sedan är det en smaksak hur långt upp i Uppland man vill gå för att hålla någon sorts linje i gränsdragningen mot Upplandslåtar. På samma sätt mot Södermanland, men där kanske det kan vara naturligt att hålla sig hitom Södertälje. Är det någon mer än jag som tycker att vi behöver en lokal förankring även för oss 08-or?
Anders Lindstrand

---

spelmannsstämman

Fältöversten, 9 januari 2010, 12.30-17.00. Bygdedansens vänners spelmannsstämman.

Allspel, gruppspel, solospel, visor, dans, buskspel.

Allspelslåtar:

Karis Pers polska, Schottis från Hälsingland/Haverö, Klövsvjö brudmarsch, Tierpspolskan, Wigers polska, Trettondedagsmarschen, Tobogubben, Brudmarsch från Delsbo, Orevalsen, Skänklåt från Husby-Oppunda.
Information: Don Gillam tel: 08-6608429

---

länkar till nytta och nöje

Stockholms Spelmansgille (SSG) <http://hem.passagen.se/ssg>

SSGs medlemsblad Gillaren <http://hem.passagen.se/gillaren> och länk på SSGs hemsida (se ovan)

Instrumentförsäkring, information. Länk på SSGs hemsida (se ovan)

Sveriges spelmans riksförbund (SSR) www.spelmansforbund.org med länkar till spelmannsförbund

Sörmlands musikarkiv www.sormlandsmusikarkiv.se musik, människor, miljöer